

Sektör Özetleri

Temmuz 2024

Sektör Özetleri

Temmuz 2024

İÇİNDEKİLER

1. Tarım ve Hayvancılık **3**

2. Perakende **5**

3. Lojistik **7**

4. Enerji **9**

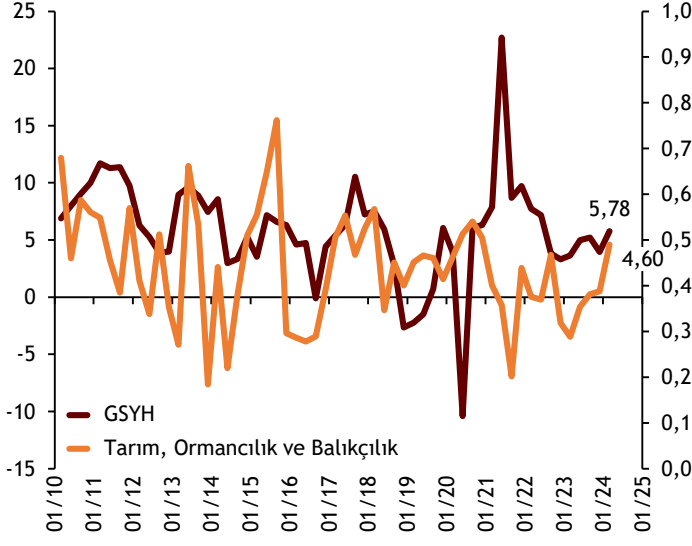
Temel Göstergeler

Üretim	Nis.24	İstihdam	1Ç 2024
Tarım - GSYH Payı (%) (2023)	%6,18	Tarım İstihdamı (Bin Kişi)	4.733
Tavuk Eti Üretimi (Ton)	192.386	Yıllık Değişim (%)	%1,5
Yıllık Değişim (%)	%7,3	Toplam İçindeki Pay (%)	%14,6
Yumurta Üretimi (Milyar)	1,71	Krediler	May.24
Yıllık değişim (%)	%3,7	Sektörel Kredi Hacmi (Milyar TL)	689,7
İnek Sütü Üretimi (Ton)	960.777	Yıllık Değişim (%)	%54,7
Yıllık değişim (%)	%9,2	Sektörel krediler içindeki pay (%)	%5,02
Hayvan Sayısı (Milyon) (2023)	68,9	Takipteki Alacak Oranı (Mar.24)	%0,37
Yıllık değişim (%)	-%5,92	Takipteki Alacak Oranı (Mar.23)	%0,53
Bitkisel Üretim (Milyon Ton) (2023)	136,9	Dış Ticaret	May.24
Yıllık değişim (%)	%6,2	İhracat (Milyar USD) - Yıllıklandırılmış	10,2
Enflasyon	Haz.24	Yıllık Değişim (%)	%26,13
Gıda - TÜFE (Yıllık Değişim - %)	%68,08	İthalat (Milyar USD) - Yıllıklandırılmış	11,9
Tarım - ÜFE (Yıllık Değişim - %)	%54,58	Yıllık Değişim (%)	-%25,23

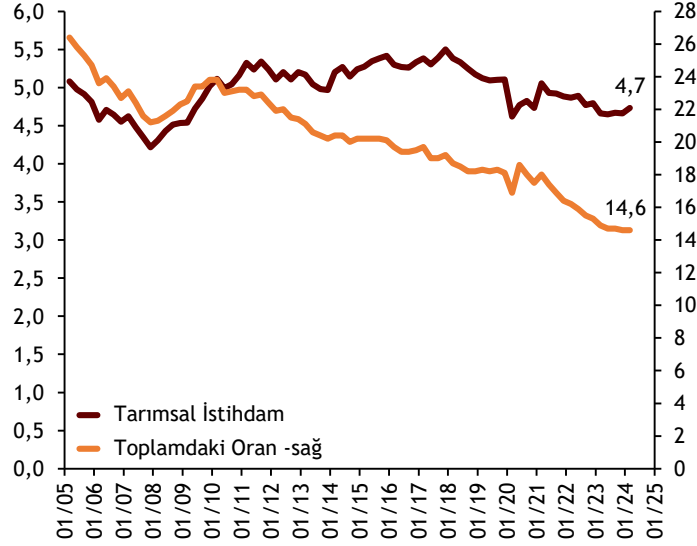
Güncel Gelişmeler

- **Tarımsal üretimde artış görülürken hayvan sayısı azalıyor.** Tarım ve hayvancılık faaliyetlerinin üretim tarafına baktığımızda büyükbaş ve küçükbaş hayvan sayısında yıldan yıla azalış göze çarpıyor. Toplamda büyükbaş ve küçükbaş hayvan sayısı 2023 yılında bir önceki yıla kıyasla yaklaşık %6 azaldı ve 68,9 milyon adet oldu. Tavuk eti üretiminde yıllık bazda gözle görülür bir artış mevcut. Hakeza yumurta üretiminde de geçmiş yıllarla kıyaslandığında Şubat ayında yükseliş göze çarpıyor. Bitkisel ürünlere bakıldığında tahıl üretiminde 2023'de yıllık artış %10,3, sebzelerde %0,6, meyvelerde ise %2,3 oldu.
- **Tarım ÜFE ve gıda enflasyonu yüksek seyretmeye devam ediyor.** Ülkedeki genel enflasyon trendi TÜFE'de gıdada ve Tarım ÜFE'de de benzer şekilde seyrediyor. TÜFE tarafında Mayıs ayında zirveyi gören yıllık enflasyon Haziran'da %71,6 olurken gıda fiyatlarındaki yıllık artış %68,08 olarak gerçekleşti. Tarım ÜFE tarafında ise Mart ayındaki yükseliş tersine döndü. Takip eden aylarda sınırlı bir geri çekilme görülse de Haziran'da yıllık değişim ciddi bir düşüş kaydetti ve Tarım-ÜFE %54,58 olarak gerçekleşti.
- **Takipteki alacalarda olumlu görünüm sürüyor.** Tarımda sektörel kredi rakamlarına baktığımızda kredi büyümelerinde Mayıs ayı itibarıyla ciddi bir yavaşlama görüldü. Yılbaşında %73,17 yıllık artış Mayıs ayında %54,7 geriledi. Finansman koşullarındaki gidişat bu şekilde devam ederse büyüme oranlarının yavaşlamaya devam edeceği söylenebilir. Takipteki alacaklar tarafında ise 2023 ortasındaki sıkılaşma hamlelerinden bu yana azalan oranlar yaklaşık Ekim ayından beri stabil seyrediyor. Nominal takipteki alacak rakamlarında artış gözükmese de toplam kredi hacminin de artmasıyla beraber oranlarda değişiklik sınırlı kaldı. Ayrıca sektörün toplam takipteki alacak oranlarından çok daha iyi seyretmesi dikkat çekiyor.

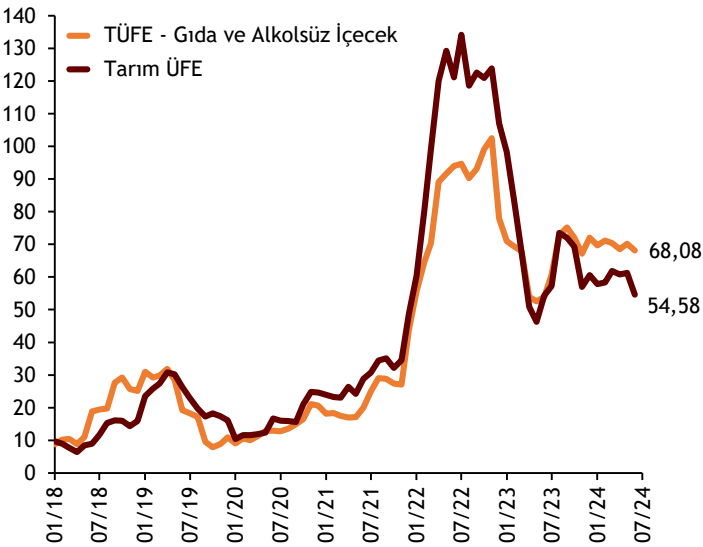
Şekil.1.1. GSYH Büyümesi
Üretim Yöntemiyle, Yıllık % Değişim, Arındırılmış, 1Ç2024

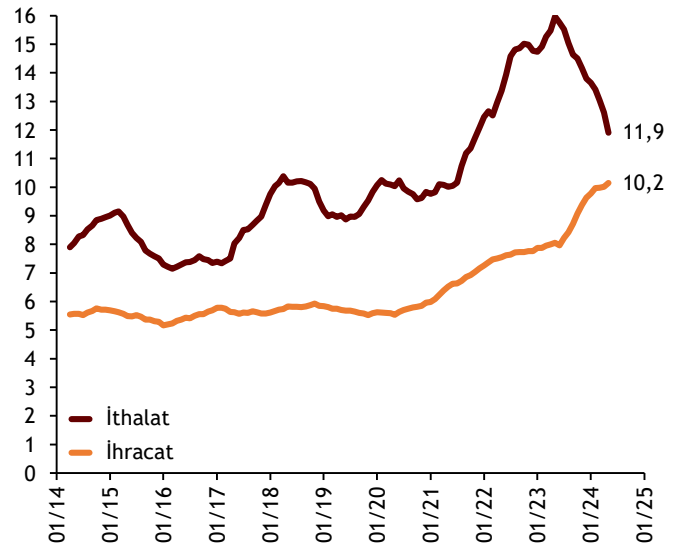
Şekil.1.2. Tarımsal İstihdam
Milyon Kişi, %, 1Ç2024

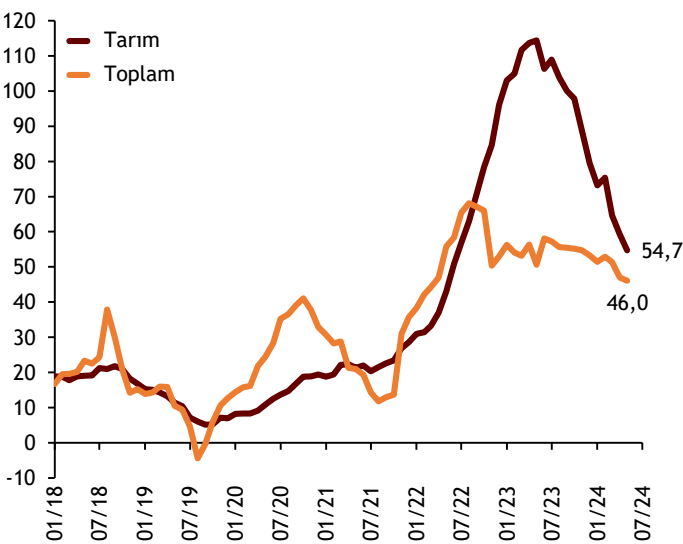
Şekil.1.3. Enflasyon
Yıllık % Değişim, Haziran 2024

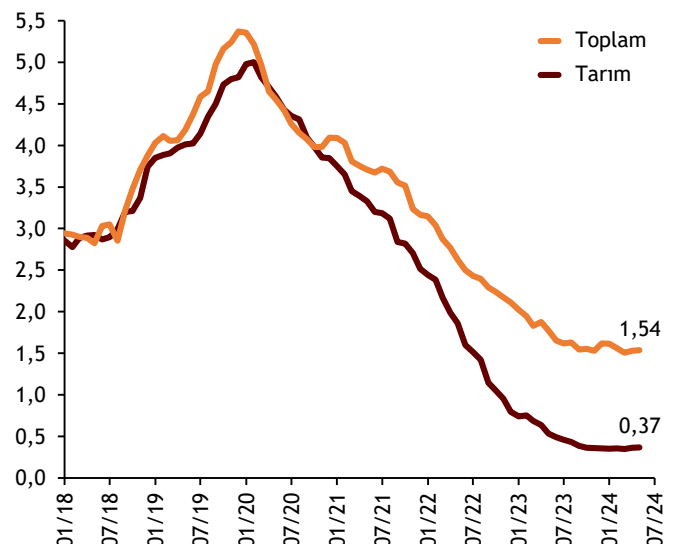
Şekil.1.4. Dış Ticaret
Tarım, Ormanlık ve Balıkçılık, Yıllıklandırılmış, Milyar Dolar, Mayıs 2024

Şekil.1.5. Kredi Stoku
Yıllık Değişim, %, Mayıs 2024

Şekil.1.6. Takipteki Kredi Oranı
%, Mayıs 2024

Temel Göstergeler

Endeks	İstihdam	1Ç 2024
Perakende Satış Hacim Endeksi (May.24)	149,7 İşyeri Sayısı	375.088
Yıllık Değişim (%)	%5,8 Yıllık Değişim (%)	%2,02
Perakende Güven Endeksi (Tem.24)	107,1 Toplam İçindeki Pay (%)	%18,9
Yıllık değişim (%)	-%6,6 Sigortalı Çalışan Sayısı	1.469.666
Perakende Ciro Endeksi (May.24)	622,6 Yıllık Değişim (%)	-%1,3
Yıllık % Değişim	%81,6 Toplam İçindeki Pay (%)	%10
Hizmet Üretim Endeksi	May.24 Krediler	May.24
Hizmet	130,2 Nakdi Krediler (Milyar TL)	394,7
Yıllık Değişim (%)	%0,8 Yıllık Değişim (%)	%28
Yiyecek ve İçecek	153,4 Sektörel Kredilerdeki Payı (Nakdi)	%2,87
Yıllık Değişim (%)	%0,4 Takipteki Alacak Oranı (May.24)	%1,29
Konaklama	150,2 Takipteki Alacak Oranı (May.23)	%1,84
Yıllık Değişim (%)	%19,3	

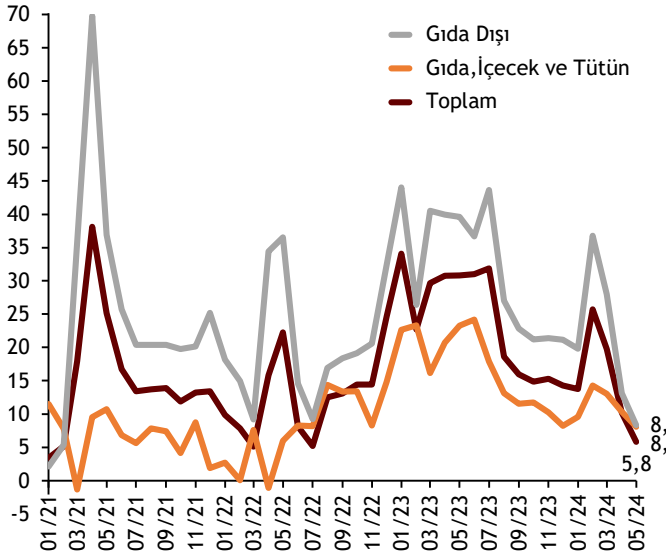
Güncel Gelişmeler

- Perakende satışlar Mayıs'ta ivme kaybetti.** Perakende Satış Hacim Endeksi'nde yıllık artışlar 2023'teki deprem felaketinin etkisiyle Şubat ve Mart aylarında güçlü seyrederken artış yavaşladı ve ayında %5,8 oldu. Arındırılmış rakamlara göre aylık değişim ise üst üste üçüncü ayda da negatif oldu ve Mayıs'ta %0,2 daralma yaşandı. Alt endekslere bakıldığında aylık daralmanın gıda hariç tüm gruplara yayıldığı görülüyor. 2024'ün ilk çeyreğinde güçlü seyreden iç talebin, ikinci çeyrekte sıkılaşma etkilerinin daha net görülmesiyle geri çekilmeye başladığı ve bu trendin gelecek aylarda da süreceği tahmin ediliyor.
- Satış hacmindeki gerilemeye karşın perakende ciro endeksi artış gösterdi.** Mayıs ayında perakende ciro endeksi aylık bazda %1,84 yıllık bazda ise %81,6 artış gösterdi. Aylık bazda artış devam etmekle birlikte artış oranı ilk çeyreğe kıyasla daha düşük seyretti. TÜFE ile kıyaslandığında perakende sektörü cirosu reel bazda artış göstermeye devam ediyor. Endeks genelindeki ivme kaybına karşın gıda, içecek ve tütün grubunda ciro endeksi güçlü artışını korumaya devam ediyor.
- Perakende Güven'i Haziran'da 107,1 seviyesine geldi.** 2023'ün aynı döneminde perakende ticaret sektörü güveni 114,7 seviyesindeydi. Aylık bazda ise arındırılmış veriye göre güven endeksi %6,2 düştü. Böylece perakende sektörü güven endeksi aylık bazda üst üste üçüncü kez gerileme kaydetmiş oldu.
- Sıkılaşma adımları belirli sektörlerde talepte yavaşlamaya neden oluyor.** Elektronik eşya ve mobilya sektörlerinde kartlı harcamalar 2023 sonundan bu yana yatay seyrederken gıda ve giyim gibi temel ihtiyaçlara yönelik kartlı harcamalar artmaya devam ediyor. Kredi kalitesine bakıldığında bireysel kredi kartı hacminin son yıllarda rekor hızda artış göstermesiyle tarihi düşük seviyelere gerileyen takipteki alacak oranı 2023'ün ikinci yarısından beri artışa geçmiş durumda. Oran, Haziran sonunda %2,1'e yükselse de geçmiş yıllara kıyasla oldukça düşük seviyelerde kalmaya devam ediyor.

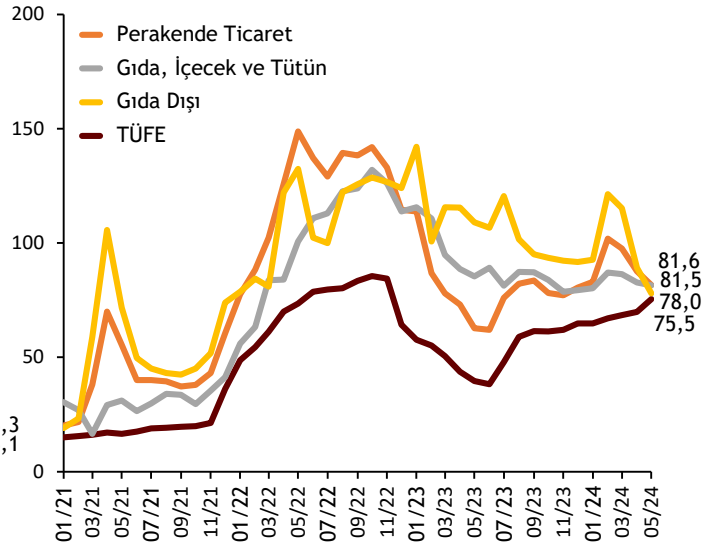
Şekil.2.1. Satış Hacim Endeksi

Yıllık % Değişim, Mayıs 2024

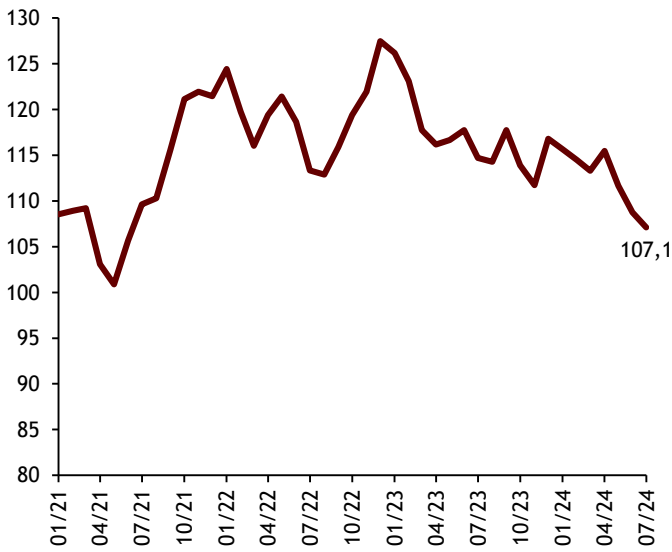
Şekil.2.2. Ciro Endeksi

Yıllık % Değişim, Mayıs 2024

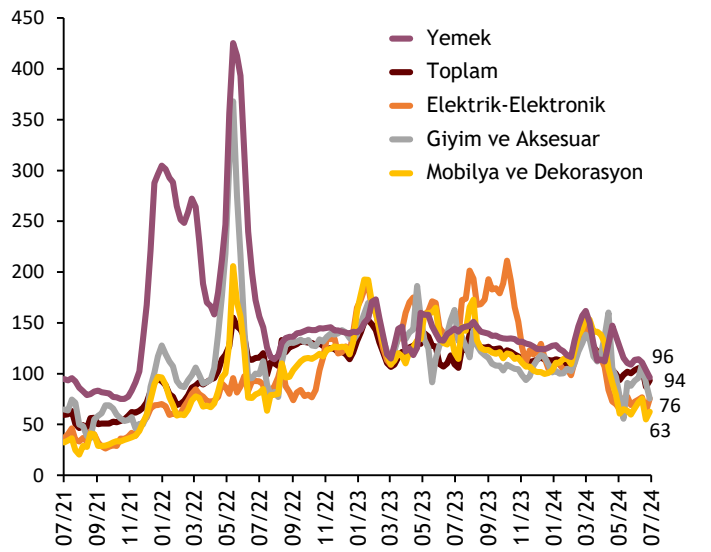
Şekil.2.3. Güven Endeksi

Perakende Sektörü, Endeks, Temmuz 2024

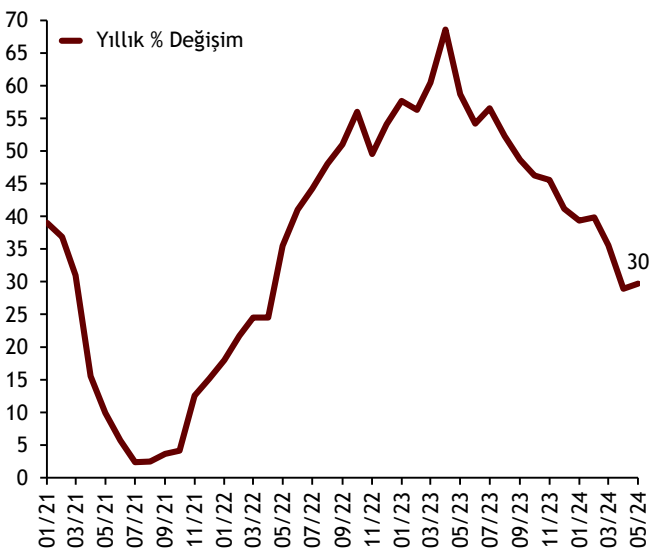
Şekil.2.4. Kartlı Harcamalar

4 Haftalık H.O., Yıllık % Değişim, Haziran 2024

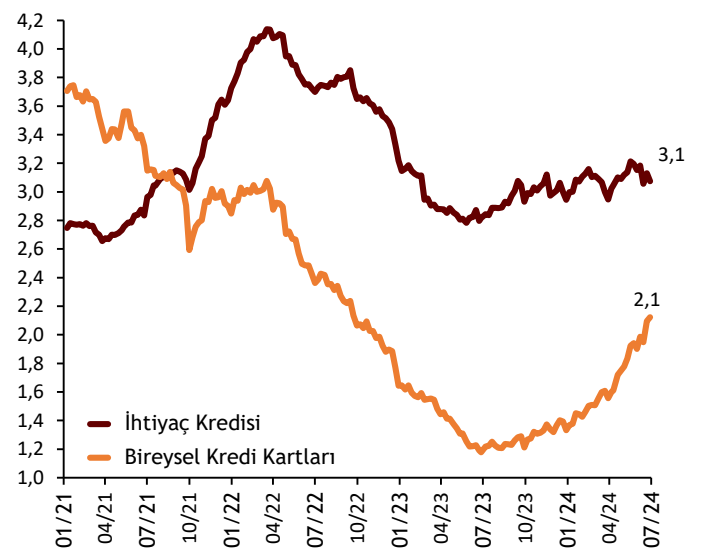
Şekil.2.5. Sektörel Krediler

Perakende Ticaret, Mayıs 2024

Şekil.2.6. Takipteki Kredi Oranı

%, Haziran 2024

Temel Göstergeler

Endeks	İstihdam	Nis.24
Dünya Ticaret Hacmi (Nis.24)	106,9 İşyeri Sayısı	178.583
Yıllık Değişim (%)	%2,54 Yıllık Değişim (%)	%0
Türkiye Dış Ticaret Hacmi (Nis.24)	161,3 Toplam İçindeki Pay (%)	%8,28
Yıllık Değişim (%)	%2,0 Sigortalı Çalışan Sayısı	673.204
Navlun Endeksi (Haz.24)	3475,6 Yıllık Değişim (%)	-%0,41
Yıllık Değişim (%)	%264,4 Toplam İçindeki Pay (%)	%4,11
Lojistik Güven Endeksi (2024-2Ç)	101,59 Krediler	May.24
Çeyreklik % Değişim	%7,7 Nakdi Krediler (Milyar TL)	411,7
Ulaştırma ve Depolama Üretimi (Nis.24)	127,5 Yıllık Değişim (%)	%35,55
Yıllık Değişim (%)	%2,7 Sektörel Kredilerdeki Payı (Nakdi)	%3,05
Ulaştırma ve Depolama Ciro (Nis.24)	591,8 Takipteki Alacak Oranı (May.24)	%0,97
Yıllık Değişim (%)	%89,6 Takipteki Alacak Oranı (May.23)	%1,39

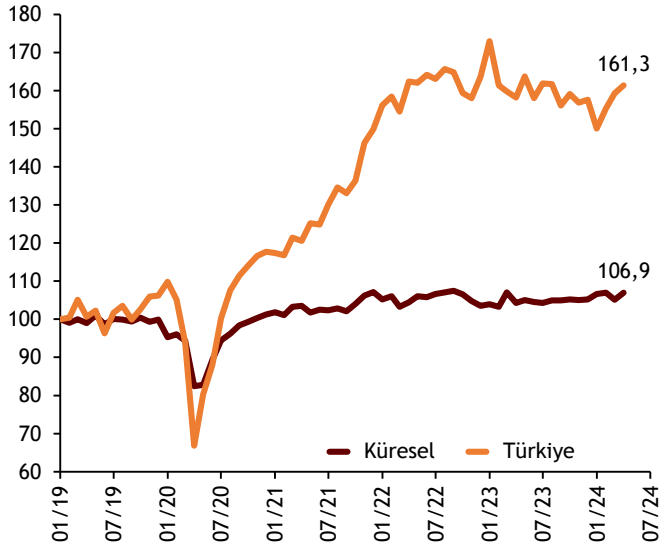
Güncel Gelişmeler

- Türkiye Ticaret Hacim Endeksi dünya ortalamasına yakın bir büyüme gösterdi.** Dünya Ticaret Hacim Endeksi yıllık bazda %2,54 büyürken Türkiye Hacim endeksi yıllık bazda % 2,0 dolaylarında arttı. Pandemi ve Rusya-Ukrayna savaşının etkisiyle küresel çapta yaşanan enflasyonun düşüş patikasını girmesiyle birlikte küresel merkez bankalarının gündeminde faiz indirimleri yer almaya başladı. Gevşeyen para politikalarının küreselde ticarete artı yönlü destek olmasını bekliyoruz. Türkiye’de ise sıkı politikaların ithalatı negatif etkilemesini ve dolayısıyla dış ticaret hacmimizde negatif yönlü baskı oluşturmasını bekliyoruz.
- Jeopolitik riskler lojistik ağlarını olumsuz etkiliyor.** Kızıldeniz’de süren gerilim nedeniyle gemilerin rotasını daha uzun bir güzergah olan Ümit Burnu’na kaydırmasıyla ortalama navlun fiyatları yükseldi. Zorunlu rotanın gemilerin yolculuk sürelerini ortalama 14 gün uzatmasıyla navlun fiyatları son 6 ayda yüzde 120 yükseldi. 4 Ocak 2024’te 2 bin 670 dolar olan 40’lık konteyner bileşik endeksi 4 Temmuz itibarıyla 5 bin 868 dolara yükseldi.
- Lojistik Güven Endeksi ikinci çeyrekte 101,6’ya yükseldi.** Endeks bir önceki çeyrekte 94,3 2023’ün aynı döneminde ise 88,6 seviyesindeydi. Endeksin alt kalemlerine bakıldığında Mevcut Durum Endeksi’ndeki hızlı artış dikkat çekti. İlk çeyrekte 77,9 olan endeks ikinci çeyrekte iyileşerek 97’ye yükseldi. Söz konusu iyileşme son sektörün son 3 aydaki iş koşullarında önemli ölçüde düzelmeye işaret ediyor. Diğer yandan önümüzdeki döneme ilişkin beklentileri ölçen Beklenti Endeksi ise pozitif bölgede kalmaya devam ediyor. İkinci çeyrekte 103,9’a yükselen endeks sektörün önümüzdeki döneme ilişkin iyimserliğinin devam ettiğini gösterdi.
- İhracat İklim Endeksi yılbaşından bu yana eşik değer 50nin üzerinde kalarak aylık bazda Türkiye’nin ihracat pazarlarındaki koşullar için iyileşmeye işaret ediyor.** 50’nin üzerinde kalmakla birlikte haziranda 51,6 ile son 3 ayın en düşük seviyesinde kalması ihracat pazarlarımızdaki iyileşmenin bir miktar hız kestiğine işaret ediyor. Haziranda dış pazarlarımızda en güçlü iyileşmeler BAE ve ABD’deki ekonomi koşulların iyileşmesinden kaynaklandı.

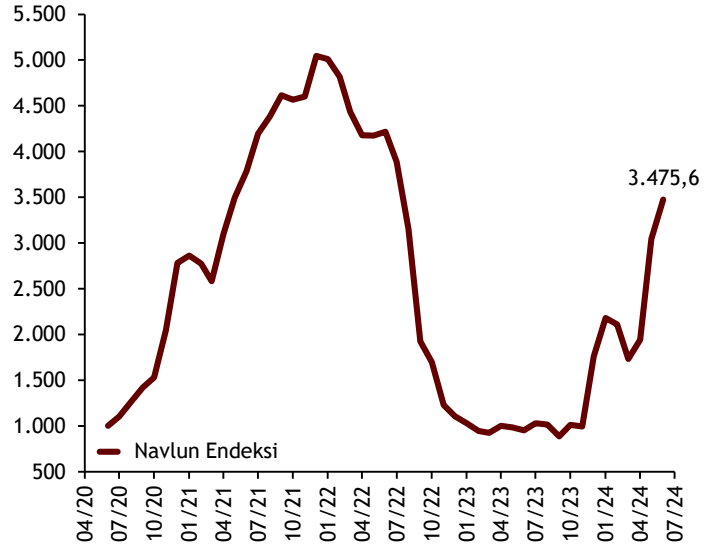
Şekil.3.1. Dış Ticaret Hacmi

Endeks, 2019 Ocak =100, Nisan 2024

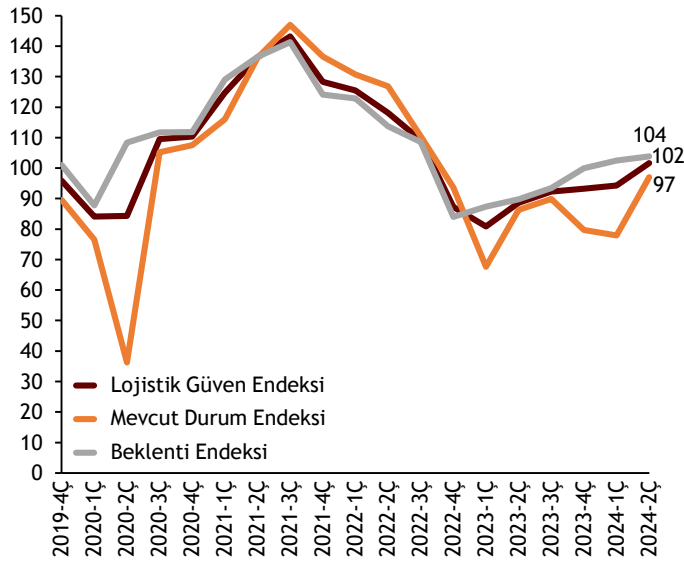
Şekil.3.2. Navlun Endeksi

Endeks, Haziran 2024

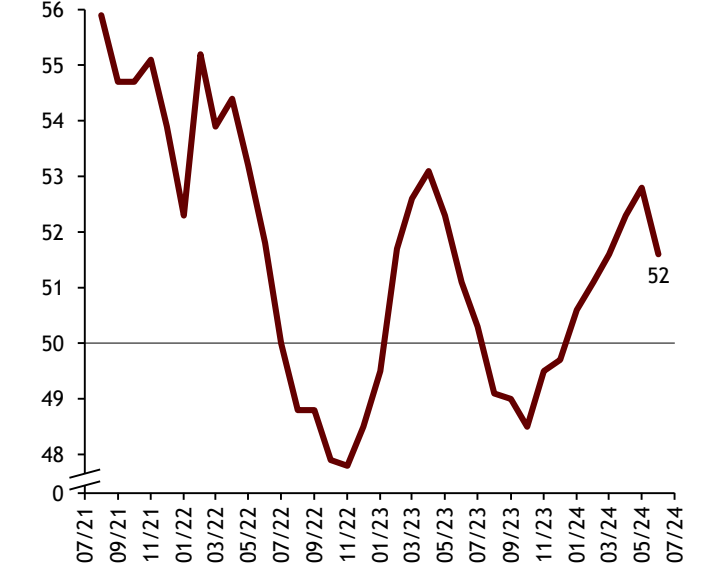
Şekil.3.3. Lojistik Güven Endeksi

Endeks, 2024 2Ç

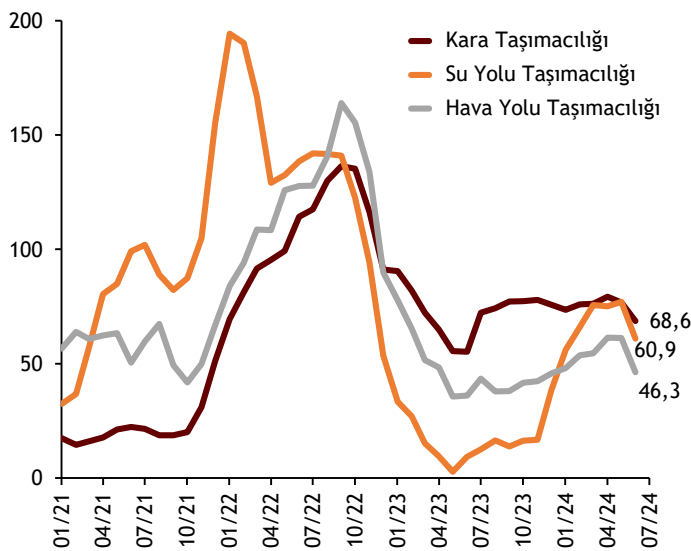
Şekil.3.4. İhracat İklim Endeksi

50=Eşik Değer, Haziran 2024

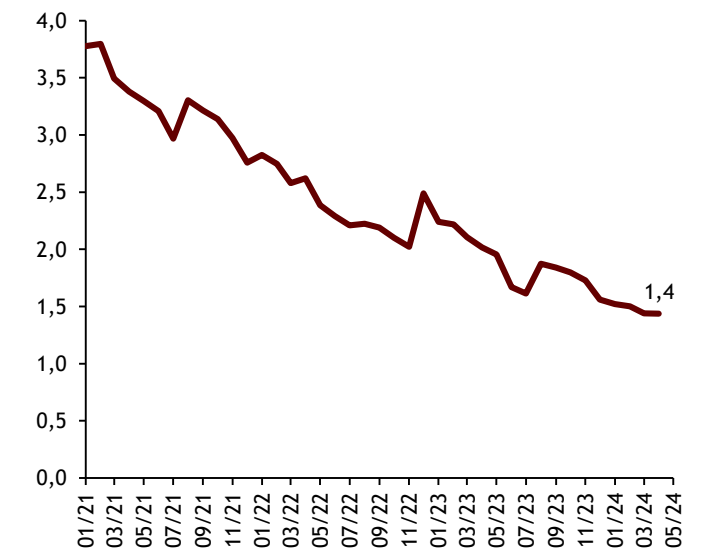
Şekil.3.5. Hizmet ÜFE

Yıllık % Değişim, Haziran 2024

Şekil.3.6. Takipteki Kredi Oranı

Taşımacılık Sektörü, Mayıs 2024

Temel Göstergeler

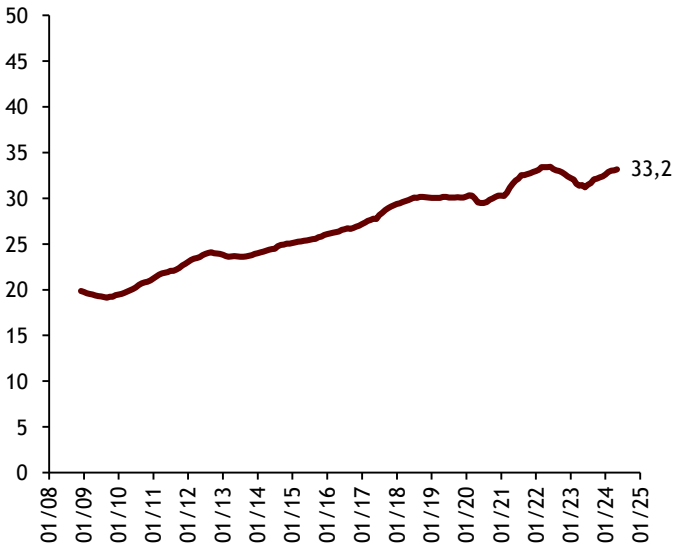
Elektrik (MWh)	Petrol (Ton)	Ocak-Nisan.24
Üretim (Ocak-Nisan.24)	107.827.186,02	Üretim (Ton)
Yıllık Değişim (%)	%6,02	Yıllık Değişim (%)
Yenilenebilir Üretim Oranı(May.24)	%52,70	İthalat (Ton)
Yıllık değişim (%)	%30,54	Yıllık Değişim (%)
Doğal Gaz (Milyon Sm³)	Nis.24	İhracat (Ton)
Üretim (Milyon Sm ³)	151,398	Yıllık Değişim (%)
Yıllık Değişim (%)	%308,89	Fiyatlar
İthalat(Milyon Sm ³)	2.395,25	Haz.24
Yıllık Değişim (%)	-%39,85	Doğalgaz
İhracat (Milyon Sm ³)	118,94	Yıllık Değişim (%)
Yıllık Değişim (%)	%209,95	Brent Petrol Fiyatı
Kurulu Güç (MW)	Nis.24	Yıllık Değişim (%)
Toplam Kurulu Güç	109.871,33	Kömür Fiyatı
Yıllık Değişim (%)	%3,28	Yıllık Değişim (%)
Yenilenebilir Kurulu Güç	62.701,58	Enerji Özel Kapsamlı Tüfe
Yıllık Değişim (%)	%7,09	Yıllık Değişim (%)

Güncel Gelişmeler

- **Yurt içinde enerji fiyatları normal seyrine geriledi.** Rusya-Ukrayna savaşı dolayısıyla ciddi artış gösteren enerji fiyatları yavaş yavaş normale dönüyor. Türkiye’de 2023 yılında bulunan doğalgaz sonrası ithalat yüzde 40 civarında düşerken üretim yüzde 300 civarında yükseldi hem savaşın yavaşlaması hem de Türkiye’nin doğal kaynaklara ulaşması enerji sektörünü rahatlatı diyebiliriz. Küresel boyutta ise Avrupa’nın Rus gazına bağımlılığını azaltma çabaları ve artan LNG ithalatı, fiyatlardaki dalgalanmayı dengelemeye yardımcı oldu.
- **Enerji alt kalemlerinde gündemi indirimler belirledi.** Geçtiğimiz yıl keşfedilen doğalgazla birlikte 3 ay boyunca evlere ücretsiz doğalgaz sağlanmasının ardından fiyatlarda ki düşüş etkisi 2024 Nisan ayına kadar sürdü. Nisan’dan Haziran ayına ise yüzde 24 zamlandığını görüyoruz. Öte taraftan elektrikte yıllık bazda yüzde 2 zam görülürken 2023 Ağustos ayında beri hiç zam gözlemlenmiyor. Katı yakıt fiyatlarında ise yıllık bazda yüzde 31 yükseliş var fakat Mayıs’tan Haziran’a fiyatın sabit kaldığını görüyoruz.
- **Elektrik üretiminde tekrar olumlu görünüm hakim.** Yıllık değişim 2023’ün aksine olumlu yönde seyrediyor. Elektrik üretiminin yarısına yakını termik kaynaklardan ardından hidrolik kaynaklardan sağlanıyor. Kurulu güç ise %29,1 hidrolik enerji, %22,4 doğal gaz, %19,7 kömür, %11,1 rüzgâr, %13,7 güneş, %1,5 jeotermal ve %2,4 diğer kaynaklardan sağlanıyor.

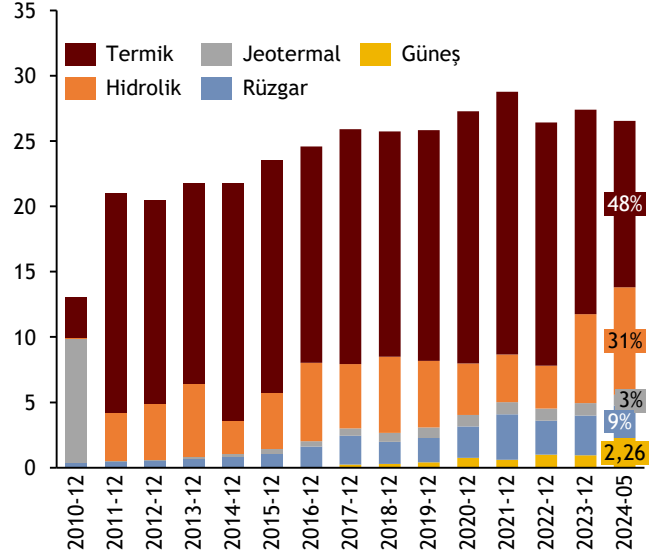
Şekil.4.1. Elektrik Üretimi

GWh, yıllıklandırılmış, Mayıs 2024

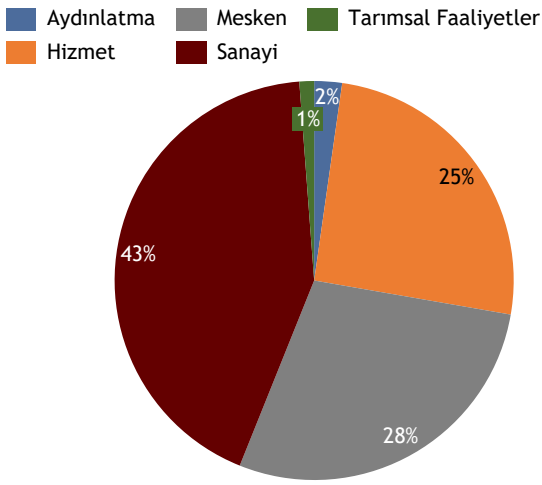
Şekil.4.2. Üretim Kaynakları

% Pay, Mart 2024

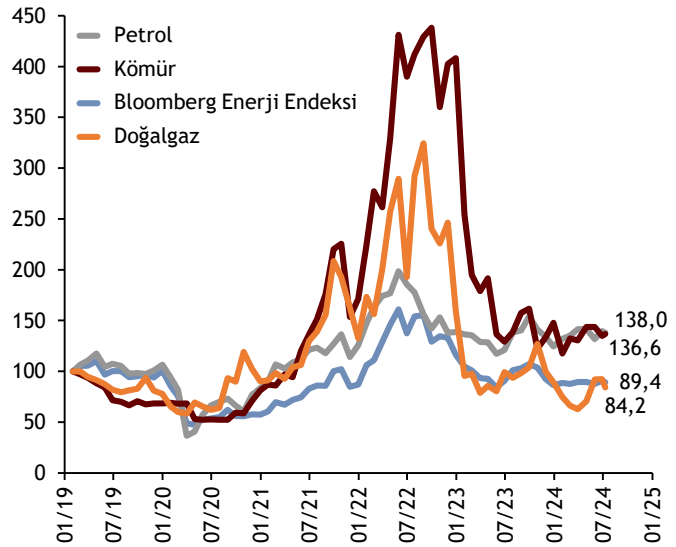
Şekil.4.3. Elektrik Tüketimi

Tüketici Türüne Göre, MWh, Mart 2024

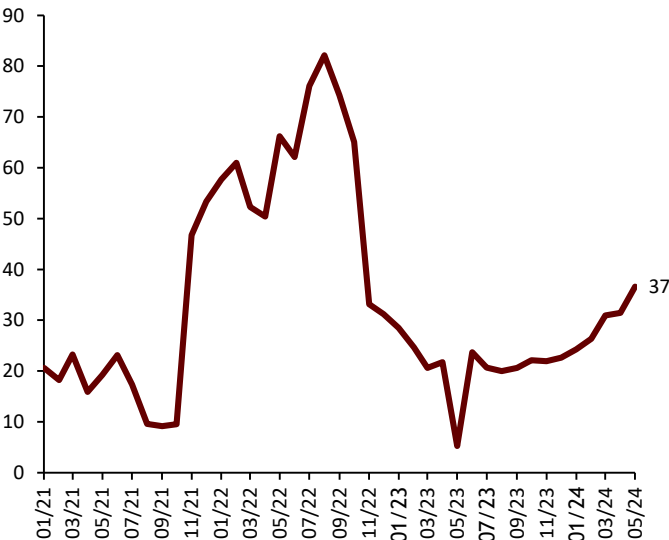
Şekil.4.4. Enerji Fiyatları

Endeks, Ocak 2019 = 100, Temmuz 2024

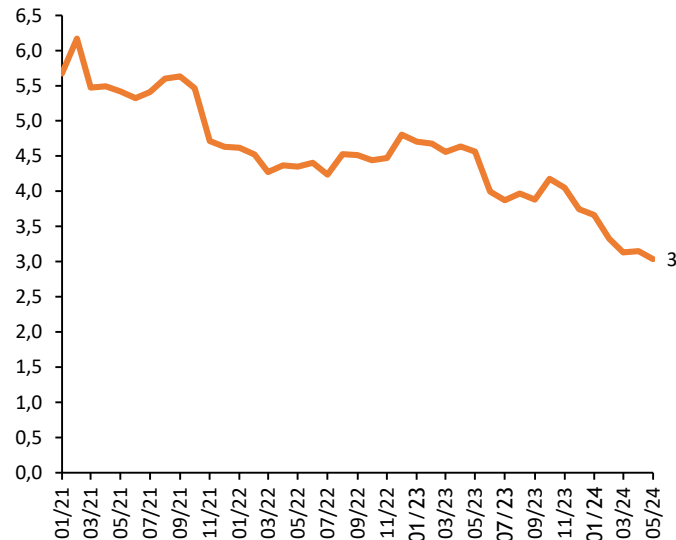
Şekil.4.5. Sektörel Krediler

Yıllık Değişim, %, Mayıs 2024

Şekil.4.6. Takipteki Kredi Oranı

Enerji Sektörü %, Mayıs 2024

Teşekkürler..

ekonomikarastirmalar@albarakaturk.com.tr

Burada belirtilen bilgiler güvenilirliğine ve doğruluğuna inanılan kaynaklardan, okuyucuyu bilgilendirmek amacıyla derlenmiştir. Resmi kaynaklardan alınan bilgilere dayalı yapılan yorumlar ve tahminler, o tarihteki kanımızı yansıtmaktaysa da bu bilgiler, hiçbir şekilde yatırım danışmanlığı faaliyeti olarak değerlendirilemeyecektir. Söz konusu kaynaklardaki hata ve eksikliklerden ve bu bilgilerin kullanılmasından doğabilecek zararlardan dolayı, Albaraka Türk Katılım Bankası A.Ş. hiçbir sorumluluk kabul etmez. İşbu rapor içerisindeki bilgilere ait telif hakkı Bankamıza ait olup, üçüncü kişilerce izinsiz kullanılamaz, çoğaltılamaz veya kopyalanamaz.

